

Trybunał Konstytucyjny
al. J. Ch. Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżąca: B B

reprezentowana przez
radcę prawnego
Zbigniewa Pawluka
nr wpisu WA-8327
(adres jak w stopce)

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Niniejszym, w imieniu B B , pełnomocnictwo w załączeniu, wnoszę o:

1. stwierdzenie, że art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego (dalej: k.p.a) w związku z art. 40 § 4 i 5 k.p.a. w zakresie, w jakim określa ten sam termin do uzupełnienia braków formalnych dla osób zamieszkałych w kraju i za granicą, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
2. orzeczenie o obowiązku zwrotu na rzecz Skarżącej kosztów postępowania według norm prawem przepisanych

Uzasadnienie

1. Przedmiot kontroli

Zgodnie z wnioskiem Skargi przedmiotem kontroli ma być art. 64 § 2 k.p.a w związku z brzmieniem art. 40 § 4 i 5 k.p.a. Zgodnie z nim termin, jaki obowiązuje uczestnika postępowania administracyjnego do uzupełnienia braków formalnych pisma wynosi 7 dni. Termin ten jest taki sam dla osób zamieszkałych w kraju i za granicą. Jednocześnie art. 57 § 5 k.p.a. wyłącza możliwość dochowania tego terminu dla osoby zamieszkałej za granicą poprzez nadanie pisma placówce operatora pocztowego innej niż w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego. Dodatkowo zgodnie

z art. 40 § 4 i 5 k.p.a. do dnia 1 listopada 2015 r. wyłączona była możliwość doręczenia pisma na inny adres niż adres zamieszkania w Polsce.

2. Wzorzec kontroli

W ocenie Skarżącej takie brzmienie przepisu narusza wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadę równości wobec prawa i równego traktowania obywateli przez władze publiczne.

3. Uzasadnienie zarzutu.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zaskarżony przepis w oderwaniu od innych przepisów regulujących zasady postępowania administracyjnego pozornie przyznaje takie same prawa w zakresie uzupełnienia braków formalnych pisma. Uzupełnienie braków formalnych i liczenie terminu wiąże się jednak z koniecznością ustalenia dwóch granicznych terminów, jego początku i końca. W przypadku osób posiadających miejsce zamieszkania w Polsce i chcących działać osobiście zaczyna się w dniu następującym po dniu odbioru wezwania, zaś do jego zachowania wystarczające jest nadania pisma w polskiej placówce operatora wyznaczonego. Faktycznie zatem osoby te na realizację wezwania mają siedem dni. Konstrukcja przywołanych na wstępie przepisów związanych z doręczeniem pism osobom posiadającym miejsce zamieszkania za granicą (w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 listopada 2015 r.) oraz uznania pisma uzupełniającego braki za wniesione skutecznie w terminie powoduje, że w ich przypadku możliwość reakcji na wezwanie organu jest o wiele krótsza niż siedem dni. W obowiązującym stanie prawnym praktycznie jedyną możliwością uczestniczenia w postępowaniu administracyjnym wiąże się z koniecznością ustanowienia pełnomocnika do doręczeń. Data odbioru wezwania przez takiego pełnomocnika inicjuje bieg siedmiodniowego terminu. Uczestnik postępowania o treści wezwania dowiaduje się jedna nawet kilka dni później (w zależności od przyjętej i możliwej w danych warunkach formach komunikacji). Jednocześnie, aby uczynić zadość wezwaniu nie może skorzystać z usług operatora publicznego w kraju zamieszkania, możliwości analogicznej do tej, jaką posiadają osoby zamieszkałe w Polsce. Ponadto uzupełnienia braków formalnych w postępowaniu administracyjnym wiążą się często z koniecznością osobistego stawiennictwa w siedzibie organu. Nawet uwzględniwszy coraz większe możliwości szybszego podróżowania zachowanie terminu może być niemożliwe. Na marginesie tylko, odnosząc się do bardzo częstych konstatacji sądów i organów wobec, warto zauważyć, że w obowiązującym porządku prawnym tzw. przymus adwokacko-radcowski jest wyjątkiem. Nie można więc oczekiwać od uczestników postępowania, że pomimo posiadania prawa do samodzielnego działania przed organem, zrezygnują z niego, gdyż samo z siebie prowadzi to do narzucania obowiązku, którego obowiązujące przepisy nie nałożyły.

Wyrażona w art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasada równości wobec prawa i równego traktowania obywateli przez organy administracji publicznej ma dać wszystkim obywatelom, w tym także uczestnikom postępowania administracyjnego gwarancję, że nie będą traktowani gorzej niż inni i będą mogli realizować swoje prawa na równi z innymi. Żaden przepis nie rozróżnia w tym zakresie obywateli zamieszkałych w kraju i za granicą. Jeśli więc zatem wspomniane zasady mają być urzeczywistnione

winni nakładając na obywateli takie same obowiązki dawać również takie same uprawnienia.

W analizowanym przypadku prawo nakłada na wszystkich uczestników postępowania administracyjnego taki sam obowiązek. Nie daje jednak takich samych narzędzi do wywiązania się z nałożonych obowiązków. Skutkiem tego jest sytuacja, w której równość obywateli pozostaje fikcją i jest jedynie pozorna.

W celu realizacji tej normy konstytucyjnej w postępowaniu administracyjnym można zatem pójść dwiema drogami. Przyznać wszystkim obywatelom takie same uprawnienia lub w inny sposób określić obowiązki. Wydaje się, że autorzy dokonywanych w ostatnim czasie zmian przepisów postępowania cywilnego, sądowno-administracyjnego zdają się zauważyć nierówność stron postępowań i kierują się w stronę zrównania uprawnień. Dopóki jednak uprawnienia takie w pełni nie zostały zrównane także w postępowaniu administracyjnym należy uznać, że art. 64 § 2 k.p.a. różnicuje sytuację uczestników postępowania administracyjnego ze względu na ich miejsce zamieszkania i w tym za kresie powinien zostać uznany za niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Możliwość korzystania z pełni praw uczestnika postępowania utrudnia jednocześnie prawie powszechnie stosowana wykładnia art. 58 § 1 i 2 k.p.a. nie uznająca za przyczynę wyłączającą winę w uchybieniu terminu pobytu za granicą. Z jednej strony strona zamieszkująca za granicą odebrać osobiście przesyłki, ani też nadać pisma w zagranicznej placówce pocztowej, z drugiej zaś strony nie uznaje się tej sytuacji jako niezawinionej przez stronę. Można przyjąć, że rygory art. 64 § 2 k.p.a., nawet przy zachowaniu dotychczasowego brzmienia oraz przepisów wskazanych w poprzednich akapitach, byłyby wobec osób zamieszkujących za granicą słuszniejsze, gdyby pozostawała możliwość przywrócenia terminu z powołaniem się na pobyt za granicą.

4. **Stan faktyczny** w oparciu, o który składana jest niniejsza Skarga przedstawia się następująco. Skarga wiąże się z postępowaniem administracyjnym prowadzonym w zakresie przyznania płatności Skarżąca posiada miejsce zamieszkania za granicą. W Polsce posiada m.in. , w związku z którymi występuje o dopłaty W toku postępowania o przyznanie płatności na rok 2013 Kierownik jednostki ARiMR wezwał Skarżącą do usunięcia braków formalnych wniosku. Skarżącej na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. określony został siedmiodniowy termin. Pismo zostało wysłane pełnomocnikowi do doręczeń w kraju. Uzupełnienie wniosku wiązało się dla Skarżącej z koniecznością stawienia się w Biurze ARiMR w P W dniu odbioru wezwania w imieniu Skarżącej, Skarżąca przebywała poza granicami kraju. W dniu września 2014 r. Kierownik ARiMR w P odmówił przyznania płatności za rok 2013.

Na skutek odwołania Skarżącej Decyzją nr z dnia listopada 2014 r. Dyrektor Oddziału Regionalnego ARiMR w Ł utrzymał w mocy tę decyzję. Jedną z podstaw tej Decyzji jest art. 64 § 2 k.p.a.

Na powyższe rozstrzygnięcie Skarżąca wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł Wyrokiem z dnia lipca 2015 r. w sprawie skarga została oddalona.

Skarżąca wyczerpała drogę prawną zmierzającą do ochrony swoich praw. Na powyższe orzeczenie Skarżąca wniosła skargę kasacyjną do Naczelnego Sadu Administracyjnego. Wyrokiem z dnia listopada 2017 r. w sprawie sygn. akt skarga kasacyjna została oddalona.

Zgodnie z informacją Poczty Polskiej S.A. przesyłka zawierająca Wyrok NSA z dnia listopada 2017 r. wraz z uzasadnieniem doręczona została Skarżącej w dniu 10 stycznia 2018 r.

Od ostatecznego rozstrzygnięcia **nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia.**

Zał.

1. pełnomocnictwo szczególne wraz z potwierdzeniem wniesienia opłaty skarbowej
2. Decyzja nr Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR w Ł wraz z czterema kopiami.
3. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł z dnia lipca 2015 r. wraz z czterema kopiami
4. Wyrok NSA z dnia listopada 2017 r. wraz z czterema kopiami
5. cztery odpisy skargi

[Faint handwritten signature and stamp]